

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția. Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

Nr. 5349.

CONCURS

Devenind vacante trei stipendii de stat de câte 1000 cor. destinate pentru calificarea mai departe a clericilor absolvenți ai seminarului nostru arhidieceșan pedagogico-teologic prin studierea la vre-o universitate din patrie, pentru conferirea acelor se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Concurenții vor trimite în termenul deschis suplicile la consistoriul arhidieceșan instruate cu următoarele documente:

1. Carte de botez, că sunt Români greco-orientali.
2. Testimoniu de maturitate.
3. Absolutoriu teologic.
4. Testimoniu dela medic despre întregitatea trupescă și sufletescă.
5. Declarațiune în scris, că după absolvarea cursurilor dela universitate vor servi bisericeii în condițiunile la cari i va chema.

6. Declarațiune în scris, că vor studia și se vor califica ca studiu principal din una dintre cele trei grupuri de studii, indicate mai jos.

7. Eventual alte documente recomandătoare.

Ca studii principale se designază:

1. Matematica și fizica.
2. Limba magiară și germană.
3. Istoria naturală și geometria descriptivă.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc, ținută la 5 Iunie, 1901.

Consistoriul arhidieceșan.

Pasivitate sau activitate?

de

Dr. Eugen de Lemény.

VI.

De bună voe nu ne vom magiariza nici când; și dacă Ungurii cred că vor pute esopera acésta, în contra voinței noastre, trebuie să le aducem aminte, că ceea-ce nu au putut face ei timp de un mileniu, nu vor pute isprăvi nici în viitoriu, nici când, și cu atât mai puțin până la momentul, când pericolul slav va începe a deveni actual pentru regatul coronei sfântului Stefan.

Din considerațiune pentru aliații nostri Slavi mă simt obligat a declara la acest loc, că sub pericolul slav nu înțeleg vre-un pericol, care ne-ar pute amenința din partea Slavilor din monarhie; ci înțeleg numai și numai imperiul rusesc, cu tendința sa cuceritoare, cari chiar și pe Slavii din monarhie îi amenință cu aceeași măsură ca și pe noi; căci nu ne este permis să uităm, că singuraticile popore slave din monarhie formeză individualități etnice cu o conștiință națională bine dezvoltată, cari s'ar opune vre unei rusificări cam în aceeași măsură în care ne-am opune bună oră noi unei conțopiri cu poporul italian sau cu ori-care alt popor al gintei latine.

Cine vorbește deci astăzi de *pan-slavism* ca despre o idee a cărei realizare ar consta în crearea unei Rusii

mari, care se cuprindă în sine pe toți Slavii, acela sau este un ignorant sau un calumniator reuțacios, pentru-că nu există popor slav care să aibă drept ideal național încetarea existenței sale ca individualitate etnică de dragul unei mari Rusii.

Dar' am cam deviat dela obiect. În cele precedente cred a fi dovedit până la evidență, că Ungurii nu au motiv să ne urască, ci că abstrăgând chiar dela unitatea de interese existente între ei și noi, ar trebui să aibă pentru noi oareșcari simpatii, pentru-că cu greu ar mai afla în lume vre-un alt popor, care să plătescă cu o consecuență atât de rară toate sarcinile publice și să sufere, ca statul să îngrijescă aproape exclusiv numai de ale Ungurilor interese naționale, culturale și economice.

Fapt este însă, cu toate acestea, că Ungurii sunt pătrunși față de noi de o ură atât de mare, încât dacă numai s'ar pute, bucuros ne-ar șterge de pe harta etnografică a Europei, sau cel puțin a Ungariei.

Simțământul de ură, pe care îl nutresc Ungurii față de noi, după cum am arătat mai sus, nu are motive psihologice ci este produs *pe cale artificială* din partea acelor elemente ale patriei comune, pentru cari este un interes vital de prima ordine, ca în acésta țără discordie și ură să fie, căci numai atunci și pot ajunge scopurile lor meschine.

Cari sunt aceste elemente, ușor e de găsit. Sunt: elementul *semit* și aceia, cari, deși nu sunt semiți, din interes material s'au înrolat sub steagul liberalismului, recte al semitismului, cu scopul vedit de a face din regatul Ungariei o țără tributară alianței israelite.

Evreul e un psycholog minunat și un cunoscător temeinic al moralei creștinesci; și acestor două calități poate mulțumi toate succesele obținute întru aservirea popórelor arice locuitoare în Europa. Evreul cu instinctul, care formeză caracteristica rasei sale, a miroșit, că din toate statele europene nici unul singur nu este atât de acomodat pentru întemeierea unei Palestine moderne ca Ungaria; și acésta din două cauze

Prima cauză este de căutat în caracterul poporal al Magiarilor. Ungurul ca și Polonul este sumeț, ambițios, înzestrat cu o dosă măricică de grandomanie și de dor de mărire; ear amăsura acestor calități nu știe păstra și cruța absolut de loc, din care cauză nici-când nu se știe ajunge cu ceea-ce are; acestea calități în sine îl predestineză deja pe Magiar, ca să ajungă în dependență financiară și economică dela un alt popor, care știe cruța și păstra și are puține pretensiuni.

A doua cauză, pentru care Ungaria foarte bine se potrivea ca pradă pentru evreimea internațională, este de căutat în relațiunile etnografice ale acestei țeri. O țără în care locuiesc 8 popóre diferite și în care se află nu mai puțin ca 7 confesiuni, este par excelence potrivită pentru semănarea de certă și discordie între concetățenii statului aparținători diferitelor popóre, și astfel există toate condițiunile pentru a pescui în turbure.

Năpustitu-s'a deci evreimea internațională asupra acestei țeri cu o astfel de năprăznicie, încât astăzi sălăluim în țera noastră $\frac{1}{6}$ parte din evreimea de pe întreg rotogolul pământului, și în capitala Ungariei singură se află de 5 ori mai mulți evrei de cât în Franța întrégă.

Și ce au făcut acești Evrei cu țera în a cărei emblemă se află *crucea* și al cărei rege este singurul monarch, care are atributul de *apostolic*?

În câte va decenii i-au aservit pe Unguri atât în privința economică financiară cât și în privința intelectuală și morală.

Incheierea anului școlar la seminarium.

Report special.

Sibiu, 30 Iunie n.

De mulți ani încheierea anului școlar la institutul nostru teologic-pedagogic nu s'a făcut cu așa frumoșă solemnitate și între scene atât de înduioșătoare, cum s'a făcut încheierea de eri.

Pentru seminarium „Andreian“ ziua de eri era zi de întreită sârbătoare: încheierea anului, aniversarea a 28-a dela mórtea întemeietoriului seu, marele arhieru Andreiu Șaguna, și despărțirea de doi profesori, cari lângă șir de ani — unul un pătrariu de secol — și-au pus puterile lor spirituale în serviciul cauzei mari: crescerea luminătorilor și povățuitorilor neamului românesc.

La ora 9 a. m. toți elevii institutului, în frunte cu corpul profesoral au asistat la serviciul divin împreunat cu rugăciunea de mulțămită pentru încheierea cu pace a anului școlar. Serviciul divin a fost celebrat de directorul seminarial protoiereul Dr. Eusebiu R. Roșca, fiind present pe lângă elevi și profesori — un public numeros și ales, în șirul căruia s'a remarcat prezența dlor: Dr. At. Marienescu, P. Pipoș, N. Garoiu (adv., în Zernesci), C. Stezar, Z. Boiu, M. Lazar, I. Papiu, M. Voilean, I. Preda, Dr. N. Olariu, Dr. V. Bologa, T. Păcățian, I. Broju, capelan militar, preoții Păcală (Sulumberg), Olariu (Branisca), Popoviciu, (Sadu) Banda etc.

După terminarea liturgiei a urmat servirea parastasului întru aniversarea a 28-a dela mórtea arhieriscopului-metropolit Andreiu Șaguna. Serviciul divin la parastas a fost celebrat de Inaltpreasânția Sa metropolitul Ioan, asistat de protopresbiterii Z. Boiu, I. Papiu, M. Voilean, Dr. E. Roșca și de diaconul Dr. E. Cristea. Cântările și răspunsurile le-a cântat corul seminarial funebral, condus de profesorul D. Cunțan.

În cursul cântării „Românim mult cercată...“ mulți lăcrămau, deosebi bătrânii, fost tovarəsi de muncă ai marelui arhieru.

Scurt după terminarea serviciului divin elevii s'au întrunit în sala cea mare a seminariumului, unde după sosirea Inaltpreasânției Sale urmat de asesorii consistoriali, s'a început festivitatea încheerii anului. Erau de față dd. P. Pipoș, Dr. At. Marienescu, N. Garoiu, Stefan Stroia, protonotariu comitatens, Dr. Bologa, T. Păcățian, etc. asesorii consistoriali toți, preoții Broju, Olariu (Branisca), Păcală, Popovici, Banda și alții.

Primul punct din programul festivității a fost cântarea „O rază dulce strălucă“, cântată de corul seminarial condus de profesorul T. Popoviciu. După acésta a urmat vorbirea profesorului I. Ghibu, pe care o vom publica în întregime în numărul viitoriu.

Predată cu vervă și intonare foarte po-trivită, vorbirea a fost urmată de aplause și exclamări „să trăiască“, la adresa oratorului.

A urmat cetirea clasificățiunilor, în firul căreia directorul constată de deosebită satisfacție că numărul elevilor clerici cu pregătiri de opt clase gimnasiale cresce an de an, ceea-ce nu în mică măsură contribuie la rezultatul bun al clasificărilor. După cetirea clasificărilor, directorul, în numele corpului profesoral și al elevilor își ia rămas bun de la profesorii Dr. Barcian și Dr. Stroia, cari chiamați la alte posturi, cu finea acestui an școlar se despart de institut. „Doi dintré cei mai distinși membri se destac de corpul profesoral. Unul e dl Dr. Daniil P. Barcian, care 25 ani cu abnegațiune și zel și-a pus în serviciul institutului cunoscințele sale emnente, devenind în acest timp podoba și mândria institutului. Chiămat de încrederea Inaltpreasfinției Sale și de votul inodului arhidieceșan, dsa trece la o altă carieră, unde i-se deschide un mai larg teren pentru a lucra în interesul culturii poporului român, sigur că tot cu aceeași abnegațiune, tot cu același zel și cu rezultate tot așa de strălucite. Autoritatea noastră supremă bisericescă: Inaltpreasfințitul arhieriscop și consistoriul, apreciind bunele servicii prestate până acum, a ținut să constate și să accentueze într'un act special satisfacția și mulțămita sa față cu colegul nostru și înțeleptul povățuitor al dte, iubiților elevi, care cu ziua de azi încetă de a mai face parte din corpul profesoral al institutului nostru.“ Il asigură însă de iubirea sa și pe mai departe.

În fine aduce la cunoscința elevilor, că în actul de abzicere dl Barcian le mulțămesc pentru dragostea și ascultarea cu care l'au onorat în cariera sa profesorală, și-i asigură că și în viitoriu le va sta la dispoziție cu totă dragostea, ori de câte-ori vor simți lipsa de a-i cere sfatul și spriginul seu.

„Al doilea e Dr. Ioan Stroia, care deși nu în timp așa de îndelungat a făcut parte din corpul profesoral, ca distinsul seu coleg, totuși constat, — și cred că nimenea nu e chemat s'o constate mai mult decât mine, în calitatea mea de director, — că cu același zel și abnegațiune și-a pus în serviciul institutului cunoscințele sale emnente...“

Arată cauza pentru care Dr. Stroia se desparte de institut, constată că autoritatea superióră i-a exprimat și dînsului recunoscință pentru bunele servicii prestate până acum și aduce la cunoscința elevilor, că în actul de abzicere le mulțămesc și lor pentru dragostea, ascultarea cu care i-au urmat prelegerile.

În numele corpului profesoral luându-și prin acésta adio de la ei, le potfesc cele mai strălucite succese în noua carieră (întreit „să trăiască“). Mulțămesc Inaltpreasânției Sale metropolitului pentru dragostea cu care se interesază de institutul acesta (repețite „trăiescă“) întré alte multe, dând dovești despre acésta dragoste și prin asistarea la esamenelor acum decurse și urmărind cu interes și adevărată iubire părintescă decursul lor. Mulțămesc comisarilor consistoriali pentru conducerea esamenelor. Mulțămesc publicului care prin prezența sa a ținut să ridice solemnitatea festivității de azi a institutului, o atențiune binevoitoare acésta față de institut, care tot mai mult se manifestază nu numai din partea fețelor bisericesci, ci și din a mirenilor, ceea-ce numai spre bucurie poate servi corpului profesoral și numai îndemn va fi pentru elevi întru a tinde să presteze rezultate cât mai bune.

A urmat apoi vorbirea clericului Sebastian Stanca pe care asemenea o vom publica per extens în numărul următoriu.

(Scena doivă.)

După clericul Stanca, răsplătit cu lungi aplause și aclamațiuni pentru frumoasa vorbire, — se urcă la catedră Dr. Barcianu; privește peste elevi, privește la colegii sei și apoi după câteva clipe de tăcere începe cu voce tremurătoare și aprăpe stînsă:

„Exelența Văstră. Domnilor... Iubiți colegi, iubiți fii... Este astăzi ziua secerișului... (și nu mai pôte; sughițul îi împedecă graiul, lacrimile îi curg șirăie, își acopere fața cu batista și astfel trec minute după minute. Arunci o privire spre elevi, și veți pe fețele lor lacrimi, și te ia în stăpânire duioșia momentului acestuia, și te pomenesci că ochii ți-se înroureză, și ne mai putend să resisti, picur de picur ți-se furigăză pe gene — lacrimile...) „...pentru dtră de mare însemnătate. Pentru mine asemenea, zi de însemnătate mare. Am servit la acest institut 25 ani. Acum prin încrederea Exc. Sale și a sinodului mă despart de el și de Dvostre. În timpul acesta de 25 ani mi-am dat silința să-mi împlinesc chiămarea cu totă conștiința.“

Principiul iubirei neclintite față de biserică, al iubirii patriei, a căutat să 'l infiltreze în inima tinerimei, și dacă acesta nu i-ar fi succes în măsura cum însuși ar fi dorit: e a se ascrie nu lipsei de voință, ci slăbiciunii și neputinței sale.

„Suntem, iubiți elevi, un popor mic, dar' de viață nobilă. Acesta ne impune deosebite datorii“ — zice oratorul, dezvoltând însemnătatea culturale ca cel mai puternic factor întru validitatea unui popor. Aduce exemple: Xerxes cu puternica lui armată nu pôte învinge asupra micului popor elin, căci Xerxes avea numai forța brută, pe când poporul elin era înarmat cu cea mai alasă cultură de pe timpurile acelea. Forța brută însă, aliată cu cultura, e o putere prin care un popor se pôte ridica la mărirea de neînchipuit. Strămoșii nostri au știut să adauge pe lângă puterea lui Xerxes și cultura Grecilor, și au devenit stăpânitorii lumii, și Roma încă și acum stă ca mărturie vecinică despre vrednicia lor. Noi, descendenții, încă numai aspirațiuni nobile să avem; și tindem în prima linie spre cultură alasă, nobilă, și prin ea să ne validăm ca popor demni urmași ai glorioșilor străbuni, prin ce să ne dovedim dreptul la existență. Campioni ai acestei culturi sunt pentru poporul nostru preoții și învățătorii. Adresază fiitorilor preoți și învățători sfaturi întru împlinirea cu scumpătate a misiunii lor. „Exemplu la această veți ave în viața și faptele bărbatului acestuia (arată spre portretul lui Șaguna), marele binefăcător al poporului nostru, metropolitul Andreiu baron de Șaguna, a cărui pomenire o serbarăm astăzi. Indemn la acesta puteți lua și dela Exelenția Sa, vrednic urmaș al marelui Andreiu, care în butul vârstei sale înaintate lucrăză de dimineță până seara și nu cunoșce oboselă întru împlinirea chemării sale de părinte conducător și sfătuitor al nostru. Avend astfel de exemple, avend simțul datorinței, veți deveni: răspânditorii culturi.“

Aplause și aclamațiuni generale au urmat frumôselor cuvinte ale d-lui Barcian.

Dupa încetarea acestora se urcă la catedră Dr. Stroia, care asemenea în cuvinte pline de sfaturi și îndemnuri întru împlinirea chiămării lor de luminători și povățuitori ai poporului își ia și dînsul adio dela elevi.

După încetarea ovațiunilor la adresa d-lui Stroia, se ridică Inaltpreasfinția Sa metropolitul și reflectand cuvintelor de mulțămînt adresate de directorul seminarial zice, că dacă a asistat la examen și s'a interesat de rezultatul obținut, a făcut'o acesta pentru-ca să-și împliniască una dintră cele mai mari datorințe ale sale, dar' a făcut'o și din îndemn intern. Pentru-că în preoți și învățători Inaltpreasfinția Sa privește tot-atâtia împreună lucrători cu Inaltpreasfinția Sa în via Domnului. Nu se îndoesce, că corpul profesoral și-a dat totă silința, ca din elevi eșiți din acest institut să devină bărbați harnici și vrednici, ajutători ai săi întru împlinirea chiămării sale arhieresci. Mulțămesc profesorii pentru tôte ostenele lor, căci prin îmbogățirea elevilor cu cunoștințele de lipsă, prin infiltrarea simțului de datorință și zelului întru împlinirea datorinței nu numai lor li-au făcut servicii prețioșe, ci i-au făcut totodată și dînsului și au făcut și neamului.

Adresază apoi elevilor multe sfaturi pentru viața practică, unde vor da de mai

mari greutăți, dar' să lupte, să nu se retragă de la împlinirea datorinței lor și vor învinge....

Entusiaste ovațiuni au răspuns frumôsei alocuțiuni, ear' după acestea festivitatea s'a încheiat cu cântarea „Imnul înfrățirii“.

Școala de fete a „Asociațiunei“.

După cum am anunțat în numărul trecut, Joi, în 27 Iunie n. s'a făcut încheierea anului școlar la școala civilă de fete a „Asociațiunei“ din Sibiu. Festivitatea s'a ținut în sala cea mare și frumoasă a școlei. Present a fost un public numeros și ales, — domni și dămne, mai ales părinți ai elevelor cari au cercetat acesta școlă.

Programul stabilit de mai nainte și stă-tătoriu din 24 puncte a fost executat spre mulțumirea publicului asistent. Au fost coruri, declamațiuni, cântări la pian și cu violina. După eschauriarea programului, directorul școlei, Dr. Vasile Bologa, a rostit discursul de încheiere a anului școlar, pe care'l dăm mai la vale în întregime. A vorbit apoi Exelenția Sa, domnul Archiepiscop și Metropolit, — căruia la intrarea în sală, pentru a lua parte la festivitate, 'i s'au făcut ovațiuni frumoșe, în sensul schițat în numărul trecut; ear' încheierea serbării frumoșe a făcut'o vorbirea delegatului comitetului „Asociațiunii“, N. Togan, — după ce apoi publicul în frunte cu Exelenția Sa metropolitul, a vizitat expoziția frumos aranjată a lucrurilor de mână, desen și caligrafie. Au fost lucrări între ele, vrednice de admirat. Publicul a părăsit pe deplin mulțumit institutul de fete și bine impresionat de cele vădute și audite.

Programul executat a fost următoriu:

1. „Imn de serbare“ (pentru 3 voci egale), de Al. Podolean.
2. „Sorióra și frățiorul“, de L. Köhler, executată de Georgina Roșu, elevă în clasa IV. elementară.
3. „Vesulul agronom“, de R. Schumann, executată de Gabriela Tomuța, elevă în clasa II. civilă.
4. „Corăbióra pe lac“, de Th. Kullak, executată de Ana H. Copăcescu, elevă în clasa II. civilă.
5. „Cucuveica“, de I. Murășan, executată de Elvira P. Barcian, elevă în clasa II. civilă.
6. „Primblarea veselă“, de O. Köhler, executată de Margareta Mărginean, elevă în clasa II. civilă.
7. Fantasie din „Rigoletto“, de Verdi-Spindler, executată de Ana Martinov, elevă în clasa III. civilă.
8. „Aster“, de Paul Weiss (pentru 4 mâni), executată de Aurelia Șerban, elevă în clasa II. civilă și Maria Muntean, elevă în clasa III. civilă.
9. „Melodii românesce“, de C. Corder, violină solo, executată de Ana Todea, elevă în clasa III. civilă.
10. „Le Papillon“, de F. Waldmüller, executată de Maria Măcelariu, elevă în clasa III. civilă.
11. „Arte de Tannhäuser“, de Wagner-Spindler, executată de Livia Lințu, elevă în cl. III. civ.
12. „La Lisonjera“ de Chaminade, executată de Emilia Avramescu, elevă în cl. II. civ.
13. „Plugul blăstemat“, poezie de V. Alexandri, declamată de Olimpia Moșil, elevă în cl. III. civ.
14. „O noapte în pădure“, de E. Schipek, executată de Viorica Nicóră, elevă în cl. IV. civ.
15. „Melodii românești“, de C. Corder, violină solo, executată de Elisabeta Ioanovici, elevă în cl. II. civ.
16. „L'Espérance“, de A. Gorla, executată de Maria Scridon, elevă în cl. III. civ.
17. „Mic puturiu românesce“, de I. Murășan, executat de Terenția Ungurean, elevă în cl. III. civ.
18. „Caprice-Nocturne“, de A. Gorla, executată de Lucreția Nechiforescu, elevă în cl. IV. civ.
19. „Valse de Concert“, de H. Hofmann, executată de Octavia Colbasi, elevă în cl. IV. civ.

20. „O călătorie prin țările române“, de D. Hinke, executată de Margareta Osiecki, elevă în cl. IV. civ.

21. „Tarantella“, de F. Liszt, executată de Veturia Murășanu, absolventă a cursului complementar.

22. „Noi vrem pămēt“, poezie de G. Coșbuc, declamată de Silvia Ciora, elevă în cl. IV. civ.

23. „Pașa Hassan“, poezie de G. Coșbuc, declamată de Octavia Colbasi elevă în clasa IV. civ.

24. Două cântări corale:

a) „Fetele casnice“, (pentru 3 voci egale); b) „Țiganca“, (melodie veche pentru 3 voci egale), de T. Popovici.

Corurile au fost dirijate de domnul profesor seminarial Timoteiu Popoviciu.

Iată acum vorbirea de încheiere a dlui director de școle Dr. Vasile Bologa.

Exelenția Văstră! Preastimate Dle Delegat!
Onorat public!

Imprejurările nōstre aduc cu sine credința, ce alt-cum e în genere susținută, că învățătorul e dator a folosi ori-ce ocașie solemnă în sinul poporului seu, pentru-ca să deștepte și să întărească în inima tinerimei acele sentimente și virtuți, cari sunt podoba unui individ, în viața privată cât și publică. Pentru-că mână în mână familia și școala acesta țință finală o urmăresc și numai întrucât succede a și atinge această țință, simt părinții dimpreună cu învățătorii o mulțămire în urma jertfelor și activității lor.

Din parte-mi ca să satisfac după puțință acestei chemări, m-am decis să mă opresc de astă-dată la unele momente din istoria poporului român, resp. din tradiția poporului român, în cari momente sper eu a găsi pentru femeia română frumoșe exemple de virtuți înalte și abnegațiune. Și nu voi face incunjur mare, ca să mă obosesc după lungul șir de producții din partea elevelor nōstre. Voi urma deci.

Era în anul 1475, când Stefan cel Mare, vestitul Domn al Moldovei, raportase o învingere strălucită asupra ordelor turcesci la Racova. Prima biruință asupra Semi-lunei în luptă fătășă — după cum spune cronicarul polon — despre care toți regii și împărații creștini ai Europei luaseră act cu bucurie.

Dar' era de prevădut acum, că lui Stefan cumplită resbunare i-se pregătesce din partea Sultanului, ceea-ce în adevăr un an mai târziu a și urmat pe câmpul dela Resboeni, unde Stefan în fața potopului covrșitor al Semi-lunei a trebuit să plece la pămēt ascuțișul sabiei sale.

Rănit și îngândurat se întorce dela acest resboiu în conacul familiei sale. Aici însă de astă-dată nu-l așteptă mângăere dulce, nu-l așteptă mâna tămăduitoare a Mamei, ca să-i stergă sudorea feței... În locul acesteia îl întâmpină asprul cuvânt al Mamei, dojana ei, care în Stefan cel biruit nu recunoșce pe fiul seu, încuie dinaintea lui porțile castelului și-i poruncesce: dacă e fiul ei să-ntorcă la luptă, să-nvingă sau să moră pentru patrie!

Stefan, fiul ascultătoriu al mamei, așa face. Se întorce la luptă, adună oștirea sa și cu puteri îndoite atacă rîndurile dușmane, și le risipește și alungă preste Dunăre.

Ast-fel povățuie Mamei înțelepte, făcut-a în veci memorabilă lupta dela Resboeni și a hotărît soarta țării spre bine.

Altă-dată era în anul 1517, când Neagoe-Basarab, cuviosul Domn al Munteniei, însoțit de Patriarchul Constantinoplei, de patru Metropoliți pelângă alți mulți Episcopi și Egumeni din întregul răsărit, și încunjurat cu însuflețire de poporul seu, serbeză sfințirea monumentalei Mănăstiri dela Curtea de Argeș, acea operă mărēță ca anticitate și arhitectură, despre care astăzi totă lumea afirmă, că e fala României și admirația veacurilor.

Acest act serbătorec din istoria poporului român e de mare importanță din deosebite puncte de vedere. De-ore-ce precând în sinul poporului român se serbau atari acte mărēțe întru gloriificarea cultului seu religios, pe atunci în același an 1517 în apusul Europei se încinge acea luptă înfricoșată religioasă, ale cărei urmări au fost — precum știm noi cu toții — nesfērșite vărsări de sânge și apoi închegarea unei credințe noi, cunoscută în genere sub numele: reformațiune.

Ce deosebire între spiritul aceluiaș an 1517 dela Curtea de Argeș din răsărit și dela Wittenberga din apus!...

Neagoe însă până a ajunge să termine mărēța operă, sleise puterile țării, sleise totă vistieria țării. Și pentru-ca să termine zidirea hotăresce dimpreună cu sftncii sei, să arunce biruri noi asupra poporului. Atunci pășesce la mijloc soția sa Dōmna Despina-Milița, se împotrivesce hotărării lui Neagoe, să nu mai arunce biruri asupra poporului, ca să nu mai fie laorâmi în țară. Iar pentru-ca să termine zidirea ofere juvaerele sale, prețioșele sale să le prefacă în bani!

Neagoe, covrșit de puterea morală a femeii, se plēcă voinței ei și cu mijlocele oferite de soția sa termină Mănăstirea cea mărēță, iar poporul e cruțat de biruri grele și bucuria e la culme.

Iată un alt exemplu strălucit de umanism și abnegațiune.

Recunoșcem că și-n istoria altor popore, începend dela Romani, găsim exemple frumoșe de virtuți alese din partea femeii. Dar' un exemplu mai classic de patriotism adevărat, de umanism și abnegațiune ca la străbunele române amintite, rar se mai găsesce.

Femea română pôte fi mândră de străbunele sale!...

Am împrespătat aceste lucruri din trecutul poporului român, pentru-că eu am convingerea, că dela acest Palladiu al Asociațiunii pentru cultura poporului român, femeia română cu asemenea idei trebuie să se întorcă la căminul seu, unde să le cultive cu stăruință, ca să înflorască și rodască în folosul neamului.

Cu acestea noi am fi și terminat agendele acestui an școlar. Înainte de a încheia însă, aduc respectuōsa nōstră mulțămîntă Exelenței Sale I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit, pentru părinteșca atenție ce dă instituțiunii nōstre culturale, întemeiată de fericiții sei antecesorii: Archierei și Metropoliți ai poporului român, Urez mulți ani Exelenței Sale!

Mulțămesc Preaonoratului Domn delegat al comitetului, pentru binevoitōrea conducere a examenelor și Onoratului Public pentru interesul ce pōrtă Asociațiunii, bunul nostru comun, al cărei spor și succes ridică vaza și binele poporului român.

Datele școlare amănunțite sunt cuprinse în programa școlei, dimpreună cu înștiințarea recerută pentru anul viitor școlar, în care privință se vor împrespăta încă preste vară cele de lipsă în publicistica română, pentru orientarea publicului nostru.

Din România.

Intrevederea regelui Carol cu Țarul. Ziarele din București aduc știrea, primită din Berlin, că prin cercurile diplomatice de acolo se vorbesce ca despre un lucru pozitiv, că Regele Carol al României se vs întâlnească la Darmstadt cu Țarul Nicolae II, care va petrece acolo mai mult timp cu familia sa.

*

Deschiderea parlamentului. Joi, 27 Iunie n. s'a deschis la București sesiunea parlamentară estraordinară, prin mesaj de tron, cetit din partea prim-ministrului D. A. Sturdza. Mesajul tronului e următoriu:

Domnilor Senatori, Domnilor Deputați, V'am convocat în sesiune extra-ordinară în momentul în care încep ocupațiunile cele mai importante ale agriculturii, pentru a regula mai ales mai multe chestiuni cari stau în strânsă legătură cu situațiunea tesaurului public și care nu se pot amana pentru sesiunea de tōmnă.

Pe lângă proiectele de legi financiare guvernul meu va propune și restabilirea legii învățămētului din 1898, cu ore-cari modificări, precum și proiectul de convenție de extradare dintre România și Austro-Ungaria.

Urând ca lucrările Domniilor-Vōstre să fie și în această sesiune rodnice, sunt convins că printr'însele se va face un nou pas spre completa însănătoșire a finanțelor nōstre.

Sesiunea extra-ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol

„Albina“ contra Gf. Eszterházy János.

În organul institutelor de bani și al societăților pe acții din Ungaria „Magyar Pénzügy“ Nr. 26 din 27 Iunie a. c. cetim următoarea întimpinare:

„Incompatibilitatea și programele naționale.“

Ilustritatea sa, dl Gf. Eszterházy János, membru al casei magnaților, în broșura sa cu titlul de mai sus, află de bine a lua la gônă pe așa numitele „banci naționale“ și între ele la primul loc pe „Albina“ zicând:

„Aprob, ca nici un unic legislator să nu ocupe loc în consiliul unei bănci, fabrici, sau întreprinderi, care liferază fie măcar numai un cuiu de potcova pentru guvern, dar atunci trebuie să facem imposibil și aceea, că aceea, cari ocupând loc în consiliul „Albinei“, „Tátra-bank“ etc. continuă un adevărat resbel de exterminare în contra maghiarilor, să pôtă ocupa loc în corpul legislativ al statului ungar.“

„Nu pricep și nici nu consider de admisibil, ca să fie legislator acela a cărui întrăgă activitate economică numai un singur scop cunoșce: deposedarea proprietarilor magiari, înglodarea în datorii a poporului magiar și nimicirea caracterului magiar al pământului magiar.“

Nu este nouă această acuză fără temei și tendențioasă, nici dl conte Eszterházy János nu o a născocit, și numai de aceea mă mir, că încă se tot mai află bărbați serioși cari o astfel de armă ruginită o consideră demnă de a se folosi de ea.

Responsul la ea l'a dat deja direcțiunea „Albinei“ în raportul seu către adunarea generală din 1900, care este următorul:

„De un lung șir de ani ômeni fără conștiință respândesc prin ziaristică și în parlament acuze tendențioase la adresa institutelor de bani românesci, și în special la a institutului nostru ca cel mai vechiu între ele: că urmăresc scopuri politice și anume că tind la deposedarea elementului maghiar.“

Nici când însă în parlament nu s'a discutat atâta pe această temă ca în anul curent, cerându-se intervenția guvernului și aplicarea măsurilor excepționale pentru curmarea afirmativului rău.

Declarăm de calumni tendențioase tôte afirmările de această natură, și nu ne putem suprima mirarea, că se află și bărbați de stat și ômeni serioși, cari dau creșmânt astorfel de bérfeți și stau de vorbă cu cei ce le respândesc, ba provôcă societatea, ca ea să iee măsuri de apărare contra unui rău, care nu există decât în creerii inferbentați ai unor existențe fără căpătâiu și în a unor fanatici, orbiți de ură contra elementului român pentru vitalitatea sa.

Nime n'a arătat și nici în viitor nu va pute arăta nici un cas concret, când institutul nostru ar fi deposedat pe vr'o familie maghiară, sau când institutul nostru ori la acordarea ori la încassarea împrumuturilor sale ar fi făcut deosebire între om și om cu privire la naționalitatea lui.

Din contră, noi putem dovedi multe casuri în cari ni-sa cerut ajutorul și l'am dat ca să scăpăm familii maghiare de ruina sigură la care le dusese cămătări și institute neromânesci, putem dovedi că cu ajutorul nostru nu numai și-au scutit averea dar și-au și acurât averi considerabile familii maghiare.

Desfidem pe ori și cine să arete măcar un cas numai pentru care institutul nostru ar merita imputările ce cu atâta ușurință i-se fac.

Nime nu o va face, pentru-că în lipsă de adevăr nu o pôte face.

Deci credem că suntem în drept a cere dela toți ômenii serioși și cu atât mai vârtos dela organele statului, ca să ne scutesc de valurile acestui curent bolnăvicios.“

Dela un gentleman și în special dela un legislator pôte pretinde fie-care om serios, ca numai atunci să se folosescă de o acuză atât de gravă, când este în stare să o justifice cu dovezi cari nu se pot trage la îndoială, ceea-ce d-nul conte Eszterházy János nici când nici n'a încercat față cu „Albina“.

Sibiu, 24 Iunie 1901.

Parteniu Cosma

directorul executiv al „Albinei“ și fost deputat dietal.

„Astra“, desp. Agnita.

Convocare.

Comitetul despărțământului I. din comitatul Târnava-mare „Agnita“ al „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român“, prin această convôcă adunarea cercuală pe 7 Iulie st. n. 1901 în opidul Agnita și invită pe lângă membrii înscriși, pe toți binesimțitorii indiviți, cari se interesază de promovarea intereselor „Asociațiunei“ și în special pe preoții și învățătorii fără deosebire de confesiune, cari fungază în una din comunele aflătoare în raionul acestui despărțământ, se participe la această adunare, carea se va ține după următoarea

Programă:

1. După întrunirea membrilor la 10 ore a. m. în sala cea nouă de învățământ a școlii gr.-or. române din opidul Agnita, va urma: Deschiderea adunării prin directorul-președinte.
2. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării.
3. Raportul comitetului despre activitatea despărțământului.
4. Raportul cassariului, conținând rațiociniul anului expirat și proiectul de budget pentru anul viitor.
5. Esmiterea unei comisii pentru censurarea acestor susnumite rapôrte.
5. Esmiterea unei comisii pentru încassarea taxelor și câștigarea de membrii noi.
7. Rapôrtele comisiunilor esmise și de liberarea adunării asupra lor.
8. Disertațiune.
9. Esmiterea unei delegațiuni, care se represinte despărțământul la adunarea generală a „Asociațiunei“ din 8/21 Septembrie, ce se va ține în Sibiu.
10. Inchiderea adunării prin președinte.

Din ședința comitetului despărțământului, ținută în

Agnita, la 28 Iunie st. n. 1901.

Nicolau Moldovan
director-președ.

Ioan Paicu
notar.

NOUTĂȚI

Proces pentru Albina. Sub titlul acesta *Pesti Napló* de ieri scrie următoarele: Conte Eszterházy János, membru în casa magnaților, a scris un pamflet sub titlul „Incompatibilitatea și programele naționalităților“ în care, referitor la institutul de bani Albina din Sibiu, zicea următoarele: „Țin de corect, ca nici un legiuitor să nu facă parte din consiliul unei astfel de bănci, fabrici sau întreprinderi, care liferază guvernului fie și numai un cuiu de potcova. Dar atunci să fie făcut imposibil și lucrul acela, ca cei-ce se află în consiliul Albinei, al Tătrei (bancă slovacă Red.), etc. și duc resboiu de nimicire economică în contra maghiarilor, să ocupe loc în corpul legiuitor al statului ungar.“ Parteniu Cosma, fost deputat dietal, director executiv al Albinei, a întinat proces de presă contelui Eszterházy János pentru calumnie, la judecătoria de presă din Budapesta, și pentru a dovedi, că acușele și afirmările din broșură, referitoare la Albina sunt calumnii lipsite de temei, a numit ca martori pentru a fi citați la pertractare pe fostul ministru prezident baron Bánffy Dező, pe ministrul de finanțe Lukács László și pe deputații Enyedy Lukács și Láncozy Leo.

Esamene de calificațiune. Sâmbătă s'au ținut esamene de calificațiune la institutul „Andreian“, din Sibiu, cu mai mulți candidați de preoți. L'au prestat cu o forță bine tinerii Dionisie Radu și Ioan Șteflea; cu bine Alex. Baieșan, Ivan Bogdan, Ioan Floca, și Nicolae Popa, ear cu suficient loachim Pop și Eftemie Costescu.

Decorarea suitei Mareșalului de Beck. M. S. Regele Carol al României a acordat următoarele decorațiuni oficerilor austro-ungari, cari au însoțit la Sinaia pe mareșalul de Beck: *Coróna României*, mare cruce, d-lui locotenent feld-mareșal de Pitreisch. *Stéua României*, mare oficer al crucei, d-lor maiori generali H. Kummer și A. Ziegler; crucea de comandor d-lor colonel Dankl Holstein, baron de Flanzer și lt.-colonel Roth; crucea de oficer al Stelei d-lui căpitan Schiamchula.

Un soldat bestial. În Murăș-Oșorheiu un soldat a împuns în cap pe vânduva lui F. Gergely, care în urma acestei voinicii criminale a murit. Ucigașului nu i-s'a putut da de urmă.

Prorogarea dietei magiare. Vineri a ținut dieta magiară ultima ședință înainte de vacanțe. Ugron a vorbit în chestie personală și a negat că ar fi cerut bani în scopuri politice. A adăogat că afacerea Rimler este opera unui agent provocator. Ședința s'a ridicat în mijlocul unui mare șgomot. Viitorea ședință va avé loc la 3 Octombrie.

Posturi de notari. Dela ppretorul Schönerfeld László din Făget (Facset), comitatul Caraș-Severin, este scris concurs la postul de notariu în cercul Gladna-română compus din șapte comune. Dotație (salariu, paușale, etc.) 3253 corone în bani, cuartir în natură și taxele statutare pentru lucrările private. Termin de concurs 15 Iulie st. n. La petițiune e a se aclude și document despre cunoștința de limbă.

Cu termin până la 22 Iulie este scris concurs la postul de notariu în cercul Cornea (Kornya) compus din comunele: Cornea, Canicea, Domașnea, Crușovăț și Cuptorea. Dotație (salariu, paușale, etc.) 2728 corone în bani, cuartir în natură, cu supraedificate economice și grădină. Cunoșcerea limbii române se pretinde și trebuie dovedită cu document. Petițiunile sunt a se trimite la ppropretorul Biró Béla în Teregova (comitatul Caraș-Severin).

Monumentul lui Goluchowski. Cu ocazia înăugurării monumentului contelui Agenor Goluchowski, întâmplată zilele trecute, Impêratul și Regele Frantz Josef a adresat președintelui Dietei Galiției și ministrului Goluchowski, fiul celui numit, telegrame căldurose, amintind meritele defunctului, ca om de stat. Monarhul relevează de asemenea, în telegrama adresată ministrului afacerilor străine, serviciile pe care Goluchowski i le-a făcut. Înăugurarea s'a făcut cu mare solemnitate.

Societatea „Psaltul“ a cantorilor români din Transilvania și Ungaria, ale cărei statute sunt provôcute cu clausula de aprobare din partea consistoriului archidiececan din Sibiu sub Nr. 3451 din 17 Aprilie 1901 și din partea ministrului sub Nr. 118123 din 1 Decembrie 1900, în scopul constituirii Societății și a alegerii Comitetului, carele va avé și conducă afacerile ei, invită pe toți binevoitorii acestei societăți (întré cari și dame sunt bine vêdute) să binevoiască a lua parte la prima adunare-generală constituitivă care se va ține Duminecă, în 17 Iulie 1901 st. n, la orele 4 p. m. în sala de desemn a școlilor centrale din Brașov.

Șese ômeni mușcați de câne turbat. Săptemăna trecută un câne turbat a mușcat în Vêrșet șese ômeni, întré cari și doi băieți. Unui băiețel de trei ani i-a mușcat buza, ear unui fecioraș i-a mușcat din obraz o bucată de carne. Nenorociții au fost duși la Budapesta în institutul antirabic al profesorului Högges.

Ciuma în Constantinopol. Ear' ne vin vești despre ivirea ciumei în apropierea noastră. Joi, în 27 Iunie un caz suspect de ciumă a fost constatat în Galata. Bolnavul este un tânăr de 18 ani de origină grecă; tôte măsurile au fost luate de autoritățile sanitare, pentru a se împedeca lățirea pericolului morb.

La gimnasiul din Blaj au făcut esamen de matură în 24-27 Iunie 37 înși. Dintre acesta 1 a fost declarat matur cu eminenție, și anume: Pop Emil. Cu bine au fost declarați, maturi 6: Ciura Nicolae, Marcu Nicolae, Muntean Romul, Pop Ștefan, Pop Vasilie și Suciu Petru. Simpu maturi au fost declarați 24. La repetirea esamenului din un studiu după 3 luni, au fost relegați 6.

De la matură. La un gimnasiu din capitală douăzeci și patru studenți aveau săptemăna trecută să facă esamen de matură. Erau admiși înaintea comisiei esaminătoare în grupe de câte șese înși. Primii șese erau ca scoși din șatulă, de sus până jos în haine negre noue. Deja prima grupă făcuse senzație cu toaleta, deosebi cu redingotele croite ireproșabile. A doua grupă s'a prezentat tot așa, a treia earăși, până la unul erau în negru elegant. Așa deosebită cinstie pentru esamenul de matură pusesse comisia pe gânduri, mai ales, că știa bine că mulți dintré ei erau băieți sêraci, cărora nu le prea dă mâna să-si facă haine așa de scumpe. Membrii comisiei au discutat mult asupra eleganței tinerilor chiar și după terminarea esamenelor, și nu și-o puteau explica nici-cum. În cursul acestor discuțiuni directorul având să comunice ceva unui dintré maturisanți, a trimis pedelul să-l chieime în sala de conferințe. Acesta s'a reîntors cu răspunsul, că tinerul respectiv nu pôte veni, — fiind-că 'i e rușine. De ce? Era numai în cămașă, într'o sală împreună cu alții tot astfel costumați. Un rîs general a urmat din partea profesorilor. Enigma era deslegată. Bieții studenți, ca să se presinte în mod cinstit la marele esamen, și-au închiriat pentru ziua aceea șese rënduri.

de haine negre, și până erau înaintea comisiei șese, ceilalți optsprezece așteptau în altă sală îmbrăcați numai în cămașă.

Știri mărunte. În Kézdi-Vásárhely, Cernat și Tórja săptemăna trecută a bătut grindină cu beuțe în mărimea oușlor de porumb, tôte sêmênăturile au fost nimicite.

„Albina“

instituit de credit și de economii în Sibiu.

A patruspredecea trageri la sorți publică a scrisurilor fonciare de 5% ale institutului de credit și de economii „Albina“ a urmat în 28 Iunie 1901 în prezența Domnului notar public reg. Gavril Zăgoni și a patru membri ai comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras, în valôrea totală de fl. 47,000 următorii numeri:

à fl. 500: Nr. 26, 29, 31, 33, 47, 123, 146, 160, 165, 166, 169, 175, 227, 238, 252, 268, 278, 325, 374, 415, 504, 507, 518, 545, 562, 580, 592, 604, 629, 634, 650, 668, 723, 725, 764, 785, 790, 831, 833, 843, 873, 891, 913, 915, 942, 983, 1015, 1032, 1047, 1099, 1130, 1133.

à fl. 1000: Nr. 36, 45, 106, 144, 241, 264, 273, 298, 339, 341, 355, 359, 437, 444, 536, 543, 578, 625, 633, 677, 769.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1902 aceste scrisuri fonciare se rêscompără la cassa institutului în Sibiu, la Filiala sa în Brașov, la Wechselstuben-Actien-Gesellschaft „Mercur“, la Wiener Filiale der Zivnostenská banka pro Cechy a Moravu în Viena și la Pester ungarische Commercial-Bank, Budapesta, în întréga valôre nominală, împreună cu interesele curente; aceleși se rêscompără și mai nainte ori-când prin escomptare, seu se pot schimba cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1902 încetă interesele lor mai departe și cuponii de interese scădători mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai nainte nu s'au prezentat încă pentru rêscompărare următoarele;

à fl. 500: Nr. 40, 155, 406, 842.

à fl. 1000: Nr. 172, 176, 333, 782.

Sibiu, în 28 Iunie 1901.

Dicecțiunea.

FELIURIMI

Iisus la Stâlp. Din tot ceea-ce te impresionază mai mult în Salonul societății Naționale a Bele-Artelor din Paris, la așa numitul Salon din Câmpul lui Marte, e un tablou al lui Jean Béraud, intitulat: Iisus la Stâlp.

Episodul patimilor lui Christos a fost simbolizat și modernizat de Jean Béraud în acest tablou, în care figura palidă strălucitoare de lumină apare în tôte divinitatea sa, în mijlocul chipurilor crispate, pline de ură, pline de patimi vrășmașe, ale torturatorilor săi. Tabloul e modernizat. Sunt aci cărturari și farisei ai științei moderne, figurile buhăite ale filôrgirului bancher, mutrele imbecile ale pamfliștilor și ale canaliei de uliță, apoi figura unei femei... „emancipată“ și a unui francmason împodobit cu insignile de măestru, cu șurțul pe care sunt brodate semnele cabalistice și cu eșarfa după gât. Tabloul e plin de viață, plin de realitate deopotrivă biblică pe cât de modernă.

Insemnătatea tabloului este că, după autor șirul torturatorilor lui Christos nu s'a sfârșit; mai sunt încă spini pentru alte cunune, care să-i singere fruntea, mai sunt trestii cu cari să fie lovit și brațe mârșave cari să-l lovescă și guri cari să-l scuie. Martiriul lui durează; cărturarii de altădată și-au schimbat numai numele; el rămâne mereu ținut la stâlpul torturilor, ocărit, hulit, batjocorit și scuipat.

... Și cu tôte aceste ochii lui senini se înalță mereu spre cer, buzele lui pare-că șoptesc și azi acele supreme cuvinte:

„Iartă-le lor părinte, că nu știu ce fac!“

Posta Redacțiunei.

„O chestiune pedagogică“ nu se pôte publica.

CONCURS

Spre scopul conferirii de ștudentii din Fundațiunea lui Gozdsu pe anul școlar 1901/2 pentru școlile medii, facultăți, universități și școlile de cadeți militare la armata comună și honvezi, — se escrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții să documenteze cu documente originale sau autenticate de notariul public:

a) că sunt fii de cetățeni ungari și aparțin bisericii ortodoxe orientale române, spre care scop se recere estrasul din matricula botezaților, provăduț cu clausula parochului competent, că și de prezent aparține la biserica greco-orientală română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să substernă ștudentii dela clasele medii atestatului despre anul școlar 1900/1, ear' cei dela facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut;

c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru crescerea concurentului, spre care scop e a se produce atestatul diregătoriei politice competente.

Atestatul să cuprindă date positive despre această avere și trebuie să fie subscris și de preotul locului, ear' dacă nu ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concurentul trebuie să fie subscris din partea protopopului concernent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile atunci are să producă și atestat oficios despre ocupațiunea sa întru timp și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Fie-care concurent are să arate, în petițiunea sa, specialitatea la care, și locul unde voesc a continua studiile, precum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei-ae voesc să studieze în străinătate, au să arate necesitatea de a face studii în străinătate, că în cazul dacă li-se va vota stipendiul, să se pōtă îndată exopera conceștiunea ministerială prescrișă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școlilor

militare de cadeți, se observă, că ștudentii acesteia pe lângă documentarea condițiunilor staverite în acest concurs (p. 1 a) c), 2, 3, 6, 8 și 9) numai atunci se vor estrada comandai școlilor militare, dacă concurentul va documenta că este primit de elev regulat la respectiva școlă de cadeți.

6. Petițiunile instruate cu documentele necesare sunt a se adresa la reprezentanța fundațiunei Gozdsu (Budapest VII Holló utca 8. sz.) până la 5 August st. n. a. c.

Totodată se provōcā toți ștudentii actuali, prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutōre pentru depunerea rigorōselor și câștigarea gradului de doctor, ca până la terminul susindicat, și pe lângă observarea punctului 3 din acest concurs, să arete rezultatul studiilor din anul școlar 1900/1 căci altcum li-se va sista stipendiul, respective nu vor căpēta ajutoriul.

8. Petițiunile, cari nu sunt instruate cu documentele susamintite, sau sosite după terminul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul expedării regulate, fie-care concurent să indice în petițiune locul și posta ultimă, unde este a i-se trimite resoluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundațiunei lui Gozdsu, ținută în 1 Iunie 1901.

Comitetul.

Nr. 192/1901

[91] 2-3

Concurs repețit

Pentru ocuparea postului de paroch de clasa a III-a în comuna Păuca, protopresbiteratul Mercurei, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate la cola B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trimite cererile lor instruite conform normelor prescrișe subsemnatului Oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Mercurea la 12 Martie 1901.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Mercurei în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

I. Droș protop.

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan pe lângă neputinciosul paroch Iosif Șuiaga în parochia de clasa III-a Lăpușnic, protopresbiteratul Dobra, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt jumătate din cele fasionate în cola B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile, instruite conform normelor în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul amintit.

Dobra, la 12 Iunie 1901.

Oficiul protopresbiteral al tractului Dobra, în conțelegere cu comitetul parochial.

Iosif Morariu, protopresb.

[89] 2-3

CONCURS

Devenind vacant postul de învățator în clasa a III-a dela școlă noastră populară din Turcheș, pentru ocuparea acestui post se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 600 corōne (șase sute corōne) plătiți în rate lunare anticipative.

2. Cuartir natural în edificiul școlii.

3. Un pătrar de jughēr de grădină seu relutul corēspunșetōr în bani, dacă nu se reflectēză la loc de grădină în natură.

4. Dreptul la cuincuenalii după serviciul învățetoresc recerut și făcut în comună.

Documentele recerute și instruite în sensul regulamentului în vigōre se vor așterne la P. on. oficiu protopopesc român gr. or. al Brașovului în Brașov.

Din ședința comitetului parochial ținută la 27 Maiu a. c.

Turcheș, în 29 Maiu, 1901.

Iosif Oncioiu preș. comit. parochial.

Ioan Pascu not. comit. parochial.

Concurs

Pentru întregirea celor doue posturi învățetoresci vacante la școlă elementară română gr. or. din Boița, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu fiesce-care dintre aceste posturi, sunt:

1. Salariu anual 600 corōne solviți din cassa comunei bisericesci în rate lunare anticipative.

2. Cuartir natural în edificiul școlar seu în cazul când acesta s'ar dovedî ca fiind necorespunșetōr 40 corōne relut de cuartir anual.

3. Câte 4 stângini de lemne dela comuna politică.

4. Cuincuenaliile legale.

Dintre concurenți vor fi preferiți aceia, cari sunt apși pentru predarea sciinșelor economice în școlă de repetițiune precum și aceia cari posed cunoscinșe musicale și sunt în stare a înființa coruri bisericesci.

Pentru instruirea acestora ambii cei aleși vor fi remunerați.

Obiectele de învățământ: economia, gimnastica, cântările și școlă de repetițiune se vor împărți între toți învățetorii în mod proporțional prin comitetul parochial.

Dela concurenți se cere ca să se presente înainte de terminul alegerei în biserica parochială din loc în vre-o Duminecă seu sērbētōre spre a-și dovedî aptitudinea în cântări și tipic.

Cererile concursuale instruite în înțelesul Regulamentului școlar sunt a se înainta oficiului protopresbiteral român gr. or. al Sibiiului în termenul susindicat.

Boița, din ședința comitetului parochial român gr. or. ca scaun școlar, ținută la 2 Iunie v. 1901.

Stanciu Coca president.

Ioan Drnhora presbiter gr. or., notariu.

Nr. 667.

Cu scirea și consimțēmēntul subscrisului. Sibiu, 12 Iunie, 1901.

I. Papiu protopresbiter.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1901.

Table with multiple columns for train routes (Budapesta - Predeal, Budapesta - Arad - Teiuș, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Arad - Timișoara) and train types (Tren de pers., Tren accel.).